

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі Хмельницького національного університету

13 березня 2024 року

м. Хмельницький

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Склад моніторингової групи:

Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області – Оксана Кізаєва;

регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Олег Шаповалов.

Розділ I: довиїзний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Олегом Шаповаловим.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на вебсайті Хмельницького національного університету <https://khmnu.edu.ua/> (далі – заклад освіти) наявне посилання на вебсайт Приймальної комісії закладу освіти <https://pk.khmnu.edu.ua/>, де розміщені анонси сторінок з гіперпосиланнями, зокрема «Випускникам шкіл», «Вступникам до магістратури» тощо. Закінчується перелік корисних посилань рубрикою «Контакти», в якій вказано адресу, e-mail та телефон Приймальної комісії освітнього закладу.

Нижче контактів надано контакти освітніх центрів «Крим-Україна» і «Донбас-Україна» та посилання «Про освітній центр», яке веде на вкладку «Освітній центр «Крим-Україна» і «Донбас-Україна». Наявна у цій вкладці інформація обмежується загальними фразами і не розкриває для кого ця інформація, доки користувач сайту не дочитає текст до розділу «Хто може скористатися послугами центру?».

Відтак, на вебсайті відсутній окремий розділ для вступників з тимчасово окупованої території, який вступники можуть легко ідентифікувати, щоб перейти на нього для отримання необхідної інформації, а структура розміщення інформації на вебсайті, вочевидь передбачає, що користувач вже знає про можливості вступу через освітні центри і шукає сторінку освітнього центру на базі даного освітнього закладу.

У вкладці «Освітній центр «Крим-Україна» і «Донбас-Україна» міститься інформація щодо можливості вступникам з окупованої території Криму, а також Донецької та Луганської області вступити до закладу за спрощеною процедурою та її опис. Зручна покрокова інструкція доступна за розміщенням у вкладці посиланням на вебсайт «Доступна освіта».

Однак, інформація на вебсайті закладу та активні посилання на зовнішні джерела інформації щодо вступу дітей з тимчасово окупованих територій втратила актуальність і стосується переважно умов, які діяли під час вступної кампанії у 2020, 2021 або 2023 році, зокрема:

– Покрокова інструкція для спрощеної процедури вступу до вишів через Освітні Центри-2021 – 6 важливих кроків

<https://dostupnaosvita.com.ua/abityrientam/sproschenyaya-protseydyra-vstupy;>

– Покрокова інструкція для спрощеної процедури вступу до ПТНЗ через Освітні Центри - 2021

<https://dostupnaosvita.com.ua/abityrientam/dorozhnya-karta-sproshchena-procedura-vstupu-do-ptnz;>

– Порядок прийому для здобуття вищої освіти, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення <https://pk.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/poryadok-08042021.pdf>. Опублікований за цим посиланням у PDF форматі порядок, який затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2021 року №271, не містить актуальних змін/оновлень в редакції від 03.10.2023;

– Перелік Освітніх центрів 2023 року по областях. Обирай необхідний регіон та знаходь повну інформацію про ОЦ – з сайтами вишів, адресами, графіком роботи, e-mail та контактними телефонами: <https://dostupnaosvita.com.ua/centers>. За посиланням пропонується перелік освітніх центрів станом на 2021 рік.

За словами представників освітнього закладу, інформацію щодо вступу у 2024 році буде оновлено після затвердження Міністерством освіти і науки України відповідного Порядку прийому на навчання для здобуття вищої та фахової передвищої освіти у 2024 році.

Засоби комунікації з освітніми центрами: В кінці вкладки надано адресу: 29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11, 3 навчальний корпус, приймальна комісія; Телефони: +38 (0382) 67-27-55, моб.: +38(067) 122-68-60; e-mail: pk@khmnu.edu.ua та дні і години роботи: Центр працює з понеділка по п'ятницю з 9⁰⁰ до 16⁰⁰. Також є посилання на месенджери, зокрема Facebook messenger, Whatsapp, Viber, Telegram та соціальні мережі: Facebook, Instagram, Twitter.

На вебсайті зазначено інформацію щодо керівника Освітнього центру (Мартинюк Андрій Віталійович, мобільний телефон +380979970497), який відповідальний за роботу освітнього центру, та зазначено контактні мобільний і стаціонарний телефони центру +38 (0382) 67-27-55 та +38(067) 122-68-60 і e-mail: pk@khmnu.edu.ua.

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: частина інформації щодо вступу міститься у вкладці «Освітній центр «Крим-Україна» і «Донбас-Україна» за [посиланням](#), зокрема про кінцеві дати подання заяви, прийому документів, вступних іспитів, зарахування та годин роботи освітнього центру. Також інформація (станом на 2021 рік), міститься в Порядку прийому для здобуття вищої освіти, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2021 року №271 (без врахування змін), який можна скачати у PDF форматі за [посиланням](#) на вкладці «Освітній центр «Крим-Україна» і «Донбас-Україна». Ще частина інформації міститься у Правилах прийому до Хмельницького національного університету в 2023 році (зі змінами), затвердженим на засіданні Приймальної комісії Хмельницького національного університету протоколом №11 від 03 липня 2023 року, за [посиланням](#).

Правила прийому, зокрема містять інформацію щодо:

- можливості подання документів (їхніх сканованих копій) для вступу онлайн;
- можливості скласти іспити в онлайн режимі.

Окрім того, на вебсайті наявна інформація щодо корисних ресурсів для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: у вкладці «Освітній центр «Крим-Україна» і «Донбас-Україна» відсутня інформація як дістатися до освітніх центрів. Однак на вебсайті Приймальної комісії у вкладці вебсайту «Контакти» вказане місцезнаходження на мапі та номери маршрутів і яким громадським транспортом можна дістатися з центру міста, залізничного чи автовокзалу, до якої зупинки їхати. Також для того, щоб прокласти маршрут, вступнику пропонується посилання на Google-карту з визначеною на ній геолокацією освітнього закладу для самостійного формування маршруту.

Інформація щодо уповноважених закладів середньої освіти: для освітніх центрів призначено уповноважений заклад середньої освіти для проходження державної підсумкової атестації та отримання документів про повну загальну середню освіту, а саме Ліцей №3 імені Артема Мазура Хмельницької міської ради.

На вебсайті вказана інформація щодо визначеного уповноваженого закладу середньої освіти. Однак відсутні адреса, контактна особа, контактні дані для зв'язку та розклад роботи такого закладу. Відсутня інформація й щодо можливості подачі документів (їхніх сканованих копій) онлайн.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Крим-Україна» і «Донбас-Україна» на базі Хмельницький національний університет.

Фактична адреса об'єкта моніторингу: вул. Інститутська 11, м. Хмельницький, Хмельницька область.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Проректора з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету – Лопатовського Віктора Григоровича.

Регламент діяльності освітніх центрів

Ректором Хмельницького національного університету було видано Наказ №138 від 08.10.2020 «Про створення Центру «Крим-Україна» і «Донбас-Україна» при Хмельницькому національному університеті».

Умови вступу у 2023 році щодо початку вступної кампанії

На вкладці «Правила прийому та інші документи» вебсайту Приймальної комісії Хмельницького національного університету розміщено посилання на Правила прийому до університету у 2023 році. За посиланням доступний для скачування у PDF форматі документ «Правила прийому до Хмельницького національного університету в 2023 році (зі змінами), затверджені на засіданні Приймальної комісії Хмельницького національного університету протоколом №11 від 03 липня 2023 року».

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2023 році звернулася одна особа. Однак, документи на вступ нею не подавалися.

Статистичні дані щодо вступників

На запит Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерством освіти і науки України надано інформацію, що за Квотою-2 у 2023 році до даного освітнього закладу було зараховано 26 осіб. Водночас, відповідальні особи за діяльність освітніх центрів повідомили, що жодного вступника не було зараховано до закладу освіти у 2023 році через освітні центри.

Однак, у 2023 році МОН України було виділено більше 20 додаткових бюджетних місць, чим скористалося більше 20 ВПО, які перевелися на ці місця з контрактної форми навчання.

Статистичні дані щодо вступників в розрізі територій, з яких вони вступили, в закладі ведуться – подаються відповідні відомості, зокрема, й щодо відсутності даної категорії вступників через освітній центр.

Динаміка вступників у 2022 – 2023 роках

Кількість вступників через освітні центри у порівнянні з 2022 роком не змінилася. Так, у 2022 році також були відсутні вступники з тимчасово окупованої території Криму, Донецької та Луганської областей.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

Вступник на весь період вступної кампанії, спільно з супроводжуючими особами, може проживати у гуртожитку.

Заклад не сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та інших документів у разі необхідності. Однак, таких звернень через відсутність вступників не надходило.

На період навчання студентам з ТОТ передбачено надання місця для проживання у гуртожитках закладу освіти.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

У 2023 році призначено один заклад загальної середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту – Ліцей №3 імені Артема Мазура Хмельницької міської ради, який знаходиться у пішій доступності за адресою: вул. Тернопільська, 14/1.

Підготовчі курси

У закладі освіти передбачалися підготовчі курси для вступників з тимчасово окупованих територій в онлайн форматі, зокрема з математики, української та англійської мови. Посадові особи підтримують необхідність проведення таких курсів.

Розміщення інформації у закладі освіти

На момент моніторингового візиту, інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів не були розміщені на стендах, проте, за повідомленням адміністрації, така інформація розміщується в період проведення вступної кампанії та роботи освітнього центру шляхом розміщення вивіски на входних дверях до приймальної комісії.

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ:

- наявна необхідність об'єднати освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» у єдиний освітній центр, в якому відповідну підтримку отримуватимуть

вступники з будь-якої територіально-адміністративної одиниці тимчасово окупованої території;

- відсутність своєчасно затвердженого порядку вступу;
- відсутність активної інформаційної компанії на тимчасово окупованих територіях щодо можливості молоді вступу і навчання в освітніх закладах України.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

- актуалізувати наявну на вебсайті інформацію для вступників з тимчасово окупованих територій та консолідовано розмістити/продублювати в окремому розділі або вкладці для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій;
- розробити та розмістити на вебсайті закладу освіти інфографіку щодо порядку вступу через освітній центр у доступній формі;
- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітній центр.

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини
в Хмельницькій області**

Оксана КІЗАЄВА

**Регіональний координатор взаємодії
з громадськістю Уповноваженого
Верховної ради України з прав людини**

Олег ШАПОВАЛОВ